โรงพยาบาลสูงเม่น
Sungmen Hospital

ฝากท้องไว ใส่ใจทุกนัด

งานฝากครรภ์
กลุ่มงานการพยาบาล

นำเสนอโดย นางจันทร์พิมพ์ คาวันดี

ที่มา

จากอุบัติการณ์ทารกในครรภ์เสียชีวิต โดยมีประวัติมารดามีผลตรวจพบซิฟิลิสในระยะตั้งครรภ์ไม่ได้รับการดูแลรักษาที่เหมาะสม ร่วมกับสถิติผู้มารับบริการงานฝากครรภ์ปี 2567 เฉลี่ย 6–10 รายต่อวัน โดยมีเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ 1 คน ทำให้ไม่มีอัตรากำลังสำรอง ในการตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุมของการให้บริการ มีโอกาสเกิดการนัดที่ผิดพลาด การไม่ได้รับบริการตามเกณฑ์มาตรฐาน ทำให้หญิงตั้งครรภ์ไม่ได้รับการตรวจคัดกรอง หรือไม่ได้รับการบริการที่จำเป็นในช่วงอายุครรภ์ที่เหมาะสมของการตั้งครรภ์ ได้แก่ พลาดโอกาสการตรวจคัดกรองความเสี่ยงหรือ ความผิดปกติของทารกในครรภ์ (ภาวะดาวน์ซินโดรม ความผิดปกติของอวัยวะทารกในครรภ์) การตรวจคัดกรองภาวะเบาหวานขณะตั้งครรภ์ การตรวจทางห้องปฏิบัติการที่ถูกต้อง การติดตามน้ำหนักและตรวจสุขภาพทารกในครรภ์(NST) การประเมินและวางแผนการคลอดรวมถึงการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค เป็นต้น นโยบายฝากครรภ์คุณภาพ พ.ศ.2565 ของกรมอนามัยได้ปรับฝากครรภ์คุณภาพจาก 5 ครั้ง เป็น 8 ครั้งตามเกณฑ์คุณภาพตามช่วงอายุครรภ์ ดังนี้

ฝากครรภ์ครั้งแรก เมื่ออายุครรภ์ ≤ 12+6 สัปดาห์
การนัดครั้งที่ 2 เมื่ออายุครรภ์ 13 - 20+6 สัปดาห์
การนัดครั้งที่ 3 เมื่ออายุครรภ์ 20 - 26+6 สัปดาห์
การนัดครั้งที่ 4 เมื่ออายุครรภ์ 27 - 30+6 สัปดาห์
การนัดครั้งที่ 5 เมื่ออายุครรภ์ 31 - 34+6 สัปดาห์
การนัดครั้งที่ 6 เมื่ออายุครรภ์ 35 - 36+6 สัปดาห์
การนัดครั้งที่ 7 เมื่ออายุครรภ์ 37 - 38+6 สัปดาห์
การนัดครั้งที่ 8 เมื่ออายุครรภ์ 39 – 40 สัปดาห์

การให้บริการฝากครรภ์คุณภาพในแต่ละช่วงอายุครรภ์ที่ถูกต้อง เหมาะสม ครอบคลุม โดยสามารถกำหนดวันร่วมกับหญิงตั้งครรภ์ได้ทำให้เพิ่มประสิทธิภาพของการฝากครรภ์ กิจกรรมการพยาบาลที่สำคัญต่อสุขภาพมารดา ทารก ตลอดการตั้งครรภ์ครบถ้วน ถูกต้อง ส่งผลให้ลูกเกิดรอดแม่ปลอดภัย เด็กมีพัฒนาการสมวัย ซึ่งคือเป้าหมายที่สำคัญของงานอนามัยแม่และเด็ก

วัตถุประสงค์

1. ลดความผิดพลาดของการนัดให้บริการหญิงตั้งครรภ์ตามเกณฑ์คุณภาพ
2. เพื่อวางแผนในการให้บริการล่วงหน้าร่วมกับหญิงตั้งครรภ์
3. หญิงตั้งครรภ์ได้รับบริการฝากครรภ์ตามเกณฑ์คุณภาพในแต่ละช่วงอายุครรภ์ตลอดการตั้งครรภ์

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ทบทวนกระบวนการให้บริการตามแนวทางฝากครรภ์คุณภาพในแต่ละช่วงอายุครรภ์เพื่อวางแผนในการให้บริการล่วงหน้าร่วมกับหญิงตั้งครรภ์
2. ใช้โปรแกรม Excel ในการกำหนดอายุครรภ์และวางแผนการนัดในครั้งถัดไปทดแทนรูปแบบเดิม
3. จัดทำแบบบันทึก Chek list ครอบคลุมกิจกรรมการให้บริการตามเกณฑ์คุณภาพติดกับสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก และนำมาใช้บันทึกกิจกรรมการให้บริการทุกครั้งที่มารับบริการและวางแผนในการให้บริการครั้งถัดไปร่วมกับหญิงตั้งครรภ์
4. จัดทำปฏิทินเพื่อใช้ในการนัดหมายล่วงหน้า 3 เดือน ร่วมกับหญิงตั้งครรภ์

การขยายผลของนวัตกรรม

เครือข่ายอนามัยแม่และเด็ก คปสอ.สูงเม่น อ.สูงเม่น จ.แพร่

ผลการดำเนินงาน

ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย(Target)	ผลลัพธ์ที่ปฏิบัติได้
1.จำนวนอุบัติการณ์หญิงตั้งครรภ์ไม่ได้รับบริการตามกระบวนการฝากครรภ์คุณภาพ	0	0
2. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการ	≥ 85 %	94.61

ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน

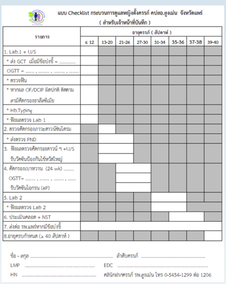

แบบบันทึกกระบวนการดูแลหญิงตั้งครรภ์

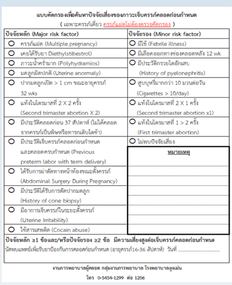

เกณฑ์คัดกรองภาวะเสี่ยงคลอดก่อนกำหนด

เกณฑ์คัดกรอง PIH, GDM

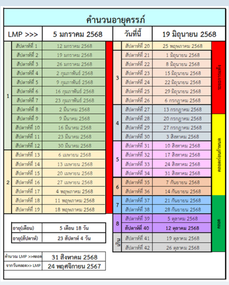

ตารางคำนวณอายุครรภ์

ปฏิทินนัดหมายล่วงหน้า 3 เดือน